

॥ ३२ ॥ कांचनमयानां वृक्षाणां चूतानां नानावर्णरत्नस्वचितानां वनमित्यर्थः ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ अग्नीन् अग्निचयनानि ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ गुहायां निहितं गोपितं गुह्यं यदनशनंतपसा अभ्यविद

एकादशाहैरयजंसदक्षिणैर्द्विद्वादशाहैरश्वमेधैश्च देव ॥ आर्कायणैः षोडशभिश्च ब्रह्मं स्तेषां फलेनेहनचागतोऽस्मि ॥ ३२ ॥ निष्कैककंठमदं योजनाय तंतद्विस्तीर्णं कांचनपादपानां ॥ वनं वृत्तानां रत्नविभूषितानां न चैव तेषां मागतो हं फलेन ॥ ३३ ॥ तुरायणं हि ब्रतमप्यधृष्य मक्रोधनो करवं त्रिंशतो ब्दान् ॥ शतंगवामष्टशतानि चैव दिने दिने त्यददं ब्राह्मणेभ्यः ॥ ३४ ॥ पयस्विनीनामथ रोहिणीनां तथैवान्यान न दुहो लोकनाथ ॥ प्रादां नित्यं ब्राह्मणेभ्यः सुरेशनेहागतस्तेन फलेन चाहं ॥ ३५ ॥ त्रिंशद्ग्रीनहं ब्रह्मन्नयजं यच्च नित्यदा ॥ अष्टाभिः सर्वमेधैश्च नरमेधैश्च सप्तभिः ॥ ३६ ॥ दशभिर्विश्वजिद्विश्च शतैरष्टादशोत्तरैः ॥ न चैव तेषां देवेश फलेनाहमिहागमं ॥ ३७ ॥ सरध्वां बाहुदायां च गंगायामथ नैमिषे ॥ गवां शतानामयुतमददं न च तेन वै ॥ ३८ ॥ इंद्रेण गुह्यं निहितं वै गुहायां यद्गार्गवस्तपसेहाभ्यविदत् ॥ जाज्वल्यमानमुशनस्तेजसेहतसाधयामास महं वरेण्य ॥ ३९ ॥ ततो मे ब्राह्मणास्तुष्टास्तस्मिन्कर्मणिसाधिते ॥ सहस्रमृषयश्चासन् ये वै तत्र समागताः ॥ ४० ॥ उक्तस्तैरस्मि गच्छत्वं ब्रह्मलोकमिति प्रभो ॥ प्रीतेनोक्तसहस्रेण ब्राह्मणानामहं प्रभो ॥ इमं लोकमनुप्राप्तो माभूत्तेत्र विचारणा ॥ ४१ ॥ कामं यथा वद्विहितं विधात्रा पृष्टेन वाच्यं तु मया यथावत् ॥ तपो हि नान्यच्चानशनान्मतं मे न मोस्तु ते देव वरप्रसीद ॥ ४२ ॥ भीष्म उवाच इत्युक्तवंतं ब्रह्मा तुराजानं स भगीरथं ॥ पूजयामास पूजार्हं विधिदृष्टेन कर्मणा ॥ ४३ ॥ तस्मादनशनैर्युक्तो विप्रान् पूजय नित्यदा ॥ विप्राणां वचनात्सर्वं परत्रेह च सिध्यति ॥ ४४ ॥ वासोभिरन्नैर्गोभिश्च शुभैर्नैवेशिकैरपि ॥ शुभैः सुरगणैश्चापि स्तोष्या एव द्विजास्तथा ॥ एतदेव परं मुह्यमलोभेन समाचर ॥ ४५ ॥ इति श्रीमहाभारते अनु० आनुशासनि के पर्वणि दानधर्मे ब्रह्मभगीरथसंवादे अथ अधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०३ ॥ ॥ ७३ ॥ युधिष्ठिर उवाच शतायुः कृतः पुरुषः शतवीर्यश्च जायते ॥ कस्मान्मिदं यं ते पुरुषा बाला अपि पितामह ॥ १ ॥ आयुष्मान् केन भवति अल्पायुर्वापि मानवः ॥ केन बालभते कीर्तिकेन बालभते श्रियं ॥ २ ॥ तपसा ब्रह्मचर्येण जप होमैस्तथौषधैः ॥ कर्मणामनसा वाचा तन्मे ब्रूहि पितामह ॥ ३ ॥

त आज्ञासीत् उशनस्तेजसाशुक्रस्य बलेन जाज्वल्यमानं तच्च वाक्यं शेषात्सर्वभोगत्यागात्मकमनशनं सर्वभोगैर्ब्राह्मणानां संतर्पणं च साधयामासमित्यर्थः ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीये भारत भावदीपे अथ अधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०३ ॥ ॥ ७३ ॥ शतायुरिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥